

LXX. SCHŮZE KONFERENCE VÝBORŮ PRO EVROPSKÉ ZÁLEŽITOSTI (COSAC)

Madrid, 26.–28. listopadu 2023

Příspěvek LXX. schůze COSAC

(C/2024/848)

Ukrajina

- (1) Konference výborů pro evropské záležitosti opakuje prohlášení sdělená na svých schůzích konaných v Praze a Stockholmu, v nichž důrazně odsoudila nevyprovokovanou, neodůvodněnou a nelegální invazi Ruska na Ukrajinu i jeho válečnou agresi proti Ukrajině, jakož i dočasnou okupaci a pokus o anexi některých částí území Ukrajiny, což představuje bezostyšné porušování Charty OSN.
- (2) Konference výborů pro evropské záležitosti opakuje svou výzvu k bezpodmínečnému a okamžitému ukončení nelegálních vojenských operací Ruska a ke stažení všech ruských sil a vojenského vybavení z území Ukrajiny v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic a k ukončení použití síly či jakékoli jiné podoby agrese proti Ukrajině.
- (3) Konference výborů pro evropské záležitosti znovu vyjadřuje svou neochvějnou podporu nezávislosti, suverenity a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic, jakož i nezadatelnému právu této země na legitimní obranu proti ruské agresi.
- (4) Konference výborů pro evropské záležitosti vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby nadále poskytovaly politickou, diplomatickou, hospodářskou, vojenskou, technickou a humanitární pomoc Ukrajině a jejím obyvatelům tak dlouho, jak bude to třeba, aby byla ukončena ruská válečná agrese a obnovena suverenity a územní celistvost Ukrajiny. Pokud jde o vojenskou podporu, vyhlíží pokračující vojenskou pomoc na dvoustranném základě, jakož i skrze Evropský mírový nástroj, a zejména urychlení dodávek raket a munice v rámci iniciativy jednoho milionu nábojů dělostřelecké munice a systémů protivzdušné obrany, které ochrání ukrajinský lid a jeho kritickou a energetickou infrastrukturu. Tím není dotčena zvláštní povaha bezpečnostní a obranné politiky některých členských států.
- (5) Konference výborů pro evropské záležitosti znovu vyjadřuje uspokojení nad evropským a mezinárodním úsilím vynakládaným na obnovu, oživení a rekonstrukci Ukrajiny a znovu dává najevo podporu tomuto úsilí. Vyzývá orgány EU a její členské státy, aby urychlily práci za účelem využití ruského imobilizovaného majetku na podporu obnovy a rekonstrukce Ukrajiny.
- (6) Konference výborů pro evropské záležitosti vítá pokračující diplomatické úsilí o zajištění co nejširší možné mezinárodní podpory pro hlavní zásady a cíle desetibodového mírového plánu pro Ukrajinu. Zdůrazňuje svou podporu provádění desetibodového mírového plánu a organizaci světového mírového summitu a připomíná, že komplexní, spravedlivý a trvalý mír na Ukrajině musí být postaven na plném dodržování její nezávislosti, suverenity a územní celistvosti v rámci jejich mezinárodně uznaných hranic. Dosažení tohoto cíle by bylo významným příspěvkem k posílení mezinárodního míru a bezpečnosti.
- (7) Konference výborů pro evropské záležitosti vítá skutečnost, že Evropská rada v říjnu 2023 znovu potvrdila svůj závazek v nadcházejících letech zajistit Ukrajině stálou, předvídatelnou a udržitelnou finanční podporu, a vybízí ji, aby na svém prosincovém zasedání přijala balíček finanční pomoci, tj. Nástroj pro Ukrajinu.
- (8) Konference výborů pro evropské záležitosti považuje za nezbytné pohnat k odpovědnosti za válečnou agresi proti Ukrajině ruské představitele i každého jednotlivce, který se podílel na válečných zločinech nebo jiných závažných trestných činech, a podporuje vyšetřování Mezinárodního trestního soudu na Ukrajině, jakož i veškeré další iniciativy, které mají za cíl zabránit tomu, aby tyto trestné činy zůstaly nepotrestány, konkrétně zřízení tribunálu pro stíhání zločinu agrese proti Ukrajině a zřízení budoucího mechanismu odškodnění.

- (9) Konference výborů pro evropské záležitosti podporuje opatření zaměřená na oslabení schopnosti Ruska vést válečnou agresi, včetně sankcí přijatých Evropskou unií, a vyzývá k jejich plnému a účinnému provádění a k posílení úsilí ve spolupráci s partnery o zablkování veškerých pokusů o obcházení těchto sankcí. Vyzývá členské státy EU, aby urychlily přijetí dalšího 12. balíčku sankcí, čímž by se dále zvýšily náklady na ruskou agresi. Vítá usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. listopadu 2023 o účinnosti sankcí EU vůči Rusku, včetně výzvy k úplnému zákazu dovozu ruského zkapalněného zemního plynu a zkapalněného ropného plynu do EU, jakož i přepravy ruské ropy a zkapalněného zemního plynu přes území EU.
- (10) Konference výborů pro evropské záležitosti odsuzuje vojenskou, materiální a jakoukoli jinou podporu, kterou některé země ruské válečné agresi proti Ukrajině nadále poskytují, a naléhavě je vyzývá, aby tyto kroky ukončily.
- (11) Konference výborů pro evropské záležitosti opakovaně důrazně odsuzuje protiprávní deportace a přemístění dětí a dalších ukrajinských civilistů na území Ruska a Běloruska a požaduje, aby tyto země zajistily jejich okamžitý a bezpečný návrat.
- (12) Konference výborů pro evropské záležitosti odsuzuje záměrné útoky Ruska na ukrajinskou civilní a kritickou infrastrukturu, včetně zařízení na skladování a vývoz obilí, a jeho kroky omezující svobodu plavby v Černém moři, což dokazuje, že Rusko nadále zneužívá jako zbraň potraviny, čímž podkopává celosvětové potravinové zabezpečení. Vítá rozhodné kroky Ukrajiny směrem k otevření alternativní námořní trasy, která po jednostranném ruském odstoupení od Černomořské obilné iniciativy zachová vývoz obilí. Konference výborů pro evropské záležitosti vyjadřuje podporu veškerému úsilí zaměřenému na umožnění vývozu obilí, zejména do zemí v Africe a na Blízkém východě, které to nejvíce potřebují, a na zvýšení kapacity tras solidarity EU a dalších vývozních tras ukrajinského obilí. Je také důležité podporovat odolnost zemědělství v Africe.
- (13) Konference výborů pro evropské záležitosti znovu vyjadřuje podporu probíhajícímu procesu rozšiřování o Ukrajinu a Moldavsko, a to na základě splnění příslušných požadavků na přistoupení k Evropské unii podle balíčku Komise týkajícího se rozšíření na rok 2023.
- (14) Konference výborů pro evropské záležitosti se domnívá, že jak bylo zdůrazněno v Granadském prohlášení, které představitelé EU zveřejnili dne 6. října 2023, rozšíření představuje geostrategickou investici do míru, bezpečnosti, stability a prosperity. Je hnací silou umožňující zlepšení hospodářských a sociálních podmínek evropských občanů a zmenšení rozdílů mezi jednotlivými zeměmi a musí podporovat hodnoty, na nichž je Unie založena.
- (15) Konference výborů pro evropské záležitosti vítá balíček Komise týkající se rozšíření na rok 2023, který byl zveřejněn dne 8. listopadu 2023, a doporučení zahájit přístupová jednání s Ukrajinou, Moldavskem a Bosnou a Hercegovinou (jakmile bude dosaženo nezbytné míry souladu) a udělit Gruzii status kandidátské země.
- (16) Konference výborů pro evropské záležitosti znovu opakuje svou podporu zemím západního Balkánu, jak byla před 20 lety vyjádřena v Soluňské agendě; podporuje jejich proces přistoupení a vítá plán růstu pro západní Balkán, který nedávno představila Komise.
- (17) Konference výborů pro evropské záležitosti vyzývá země usilující o členství, aby s podporou Evropské unie zintenzivnily své reformní iniciativy, zejména v oblasti právního státu, a to v souladu s povahou přístupového procesu založeného na dosahovaných výsledcích. Souběžně s tím musí být provedeny nezbytné reformy, aby rozšířená Evropská unie mohla nadále účinně pracovat ku prospěchu evropských občanů.

Evropský pakt o migraci a azylu

- (18) Konference výborů pro evropské záležitosti uznává, že diskuse týkající se otázek migrace znovu nabyla na aktuálnosti v návaznosti na poslední migrační krizi a rostoucí tlak na vnější hranice EU, jak dokládají zejména případy ostrovů Lampedusa a El Hierro.

- (19) Konference výborů pro evropské záležitosti se domnívá, že je naléhavě nutné dosáhnout vyvážené a životaschopné politické dohody ohledně nového paktu o migraci a azylu, která zaručí solidaritu a spravedlivé rozdělení odpovědnosti. V tomto ohledu Konference výborů pro evropské záležitosti vyzývá Evropský parlament, Radu a Komisi, aby zintenzivnily své úsilí směrem k uzavření jednání o tomto dokumentu před skončením volebního období Parlamentu. Ve světle posledního znepokojujícího vývoje na Blízkém východě Konference výborů pro evropské záležitosti vyzývá EU, aby se postavila aktivně k řešení možných nových toků uprchlíků a k poskytování podpory zejména členským státům v přední linii.
- (20) Konference výborů pro evropské záležitosti připomíná, že nový pakt o migraci a azylu musí vyjadřovat dvě úrovně evropské migrační politiky. Na prvním místě vnitřní rozměr, do nějž spadá řízení migrace, účinná ochrana vnějších hranic a posílení policejní a justiční spolupráce, jakož i řádně fungující společný evropský azylový systém. A na druhém místě vnější rozměr zacílený na řízení migračních toků, boj proti obchodování s lidmi a převaděčství migrantů, ve spolupráci s hlavními zeměmi původu nebo tranzitu, na řešení základních příčin migrace a poskytování příležitostí k legální migraci, jakož i na integraci migrantů a žadatelů o azyl. Konference výborů pro evropské záležitosti vyzývá k vypracování a zavedení memorand o porozumění se třetími zeměmi za účelem řešení nelegální migrace a převaděčství migrantů. Dále je nezbytná účinnější návratová politika, včetně opatření k posílení právního a operačního rámce, v zájmu zvýšení kvality a míry navrácení, jakož i vylepšení programů opětovného začlenění a spolupráce s partnerskými zeměmi.
- (21) Konference výborů pro evropské záležitosti vyzdvihuje význam fungování schengenského prostoru v boji proti nelegální migraci a opakovaně vyzývá k bezodkladnému schválení přistoupení Bulharska a Rumunska k schengenskému prostoru.

Energetická krize a ekologická transformace

- (22) Konference výborů pro evropské záležitosti se domnívá, že zvrácení klimatické krize a zhoršování stavu životního prostředí není jen nevyhnutelnou nutností, nýbrž rovněž představuje příležitost k významnému zvýšení strategické autonomie EU v oblasti energetiky a zdrojů, čímž se evropské podniky stanou konkurenceschopnějšími. Evropská unie musí nadále hrát vedoucí úlohu v boji proti změně klimatu a ztrátě biologické rozmanitosti, vytváření bohatství a nových příležitostí, pečování o nejzranitelnější občany, podniky a regiony podstupující ekologickou transformaci a jejich podpoře a v zohledňování vedlejších účinků zavádění obnovitelných energií, a to jak z hlediska životního prostředí, tak z hlediska nových závislostí, které zavedení těchto energií pravděpodobně vyvolá. Z toho vyplývá relevantnost dokumentů, jako je reforma uspořádání trhu s elektřinou, balíček týkající se plynného vodíku, nařízení o obnově přírody, právní předpisy týkající se kvality ovzduší, akt o průmyslu pro nulové čisté emise, balíček „Fit for 55“ nebo evropský akt o kritických surovinách. Konference výborů pro evropské záležitosti věří, že během španělských a belgických předsednictví budou příslušné právní předpisy přijaty, což přispěje k výše zmíněným cílům a pomůže čelit budoucím výzvám.
- (23) Konference výborů pro evropské záležitosti zdůrazňuje, že ekologická transformace musí přispět ke snížení energetické závislosti EU a zároveň musí respektovat skladbu zdrojů energie každého členského státu, být inkluzivní, nikoho neopomíjet a účinně řešit problémy, jako je nedostatek kvalifikovaných pracovníků, řádné infrastruktury a ukládání energie z obnovitelných zdrojů.
- (24) Konference výborů pro evropské záležitosti vítá dohodu, jíž bylo dosaženo na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku konaném v říjnu loňského roku, na tom, že bude změněno uspořádání trhu EU s elektřinou, a vybízí evropské orgány, aby přijaly nezbytná legislativní opatření ke snížení volatility cen elektrické energie, díky čemuž by byly méně závislé na cenách fosilních paliv, a to by ochránilo spotřebitele a průmysl a z dlouhodobého hlediska zlepšilo fungování trhu s elektřinou.
- (25) Konference výborů pro evropské záležitosti sdílí názor Evropské rady z října 2023, která zdůraznila, že je zapotřebí přijmout účinná opatření, která by zaručila bezpečnost kritických infrastruktur, a to na základě komplexního a koordinovaného přístupu k reakci na krizi, který zajistí, že všechna odvětví budou přispívat k preventivnímu přístupu, jenž bude zohledňovat všechny hrozby.

- (26) Konference výborů pro evropské záležitosti zdůrazňuje, že legislativní opatření související s ekologickou transformací by měla být v souladu se sociálním pilířem EU a zajišťovat hospodářskou a sociální udržitelnost a zároveň přihlížet k potřebám pracovníků a podniků, jakož i ke specifickým podmínkám jednotlivých členských států a strategické autonomii EU.

Otevřená strategická autonomie a vztahy s Latinskou Amerikou a Karibikem

- (27) Konference výborů pro evropské záležitosti vítá skutečnost, že neformální zasedání Evropské rady konané dne 6. října loňského roku se jako jedním z hlavních diskuzních témat zabývalo otevřenou strategickou autonomií, a vyzývá k zapojení a diskusím parlamentů ohledně této otázky.
- (28) Toto téma bylo opět probíráno na zasedání Evropské rady ve dnech 26. a 27. října a představuje jeden z klíčových prvků pro současnou a budoucí práci Evropské unie. Bylo stanoveno několik pracovních směrů a přispěno ke stanovení parametrů Unie pro nový institucionální cyklus, který bude probíhat od roku 2024.
- (29) Konference výborů pro evropské záležitosti opakuje, že je zapotřebí, aby Unie posílila hospodářskou a průmyslovou základnu i zdroje a schopnosti potřebné k zajištění strategické autonomie ve stále konkurenčnějším a složitějším světě, aniž by se vzdala výhod plynoucích z otevřeného světového hospodářství.
- (30) Konference výborů pro evropské záležitosti vítá skutečnost, že koncepce otevřené strategické autonomie, která byla původně úžeji spojena s bezpečností a obranou, je dnes zaměřena na hospodářství. Ve stejném duchu se nesou nedávné závěry a prohlášení vedoucích představitelů z letošního roku 2023, z nichž některé byly vydány u příležitosti španělského předsednictví, jakož i dokument „Resilient 2030“, který byl představen na neformálním zasedání Evropské rady v Granadě.
- (31) Konference výborů pro evropské záležitosti vybízí k vnitřnímu posílení Unie, aniž by byly obětovány úzké vazby s jejími partnery. To se týká i Latinské Ameriky a Karibiku, regionu, s nímž byl po osmi letech bez zasedání na vysoké úrovni ve dnech 17. a 18. července loňského roku uspořádán III. summit EU–CELAC, což Konference výborů pro evropské záležitosti vítá. Na tomto summitu bylo přijato společné prohlášení, které strukturuje a upravuje dvoustranné regionální vztahy mezi dotýčnými dvěma partnery a stanovuje závazek pořádat pravidelné summity, jakož i zřídit koordinační mechanismus s plánem na období 2023–2025.
- (32) Konference výborů pro evropské záležitosti rovněž vítá skutečnost, že III. summit EU–CELAC přispěl k posílení digitální aliance EU–Latinská Amerika, jakož i ke schválení ambiciózní investiční agendy v rámci strategie Global Gateway. Tato příležitost navíc přispěla k dosažení pokroku ve věcech společného zájmu a uzavření dohod o spolupráci v klíčových odvětvích, jako je energetika (s Argentinou a Uruguayí) nebo suroviny (s Chile).
- (33) Konference výborů pro evropské záležitosti sdílí závěry summitu EU–CELAC, které vyzvaly k ratifikaci podepsaných a v současnosti prováděných dohod, přivítaly probíhající procesy směřující k podpisu modernizované dohody mezi EU a Chile a mezi EU a Mexikem v nadcházejících měsících a zohledňující lidská, sociální a environmentální práva a vzaly na vědomí probíhající práce mezi EU a Mercosurem.

Blízký východ

- (34) Konference výborů pro evropské záležitosti vyjadřuje podporu důraznému odsouzení hnutí Hamás za jeho brutální a nevybíravý teroristický útok na území Izraele, které přijala Evropská rada dne 15. října a znovu je zdůraznila dne 26. října. Použití civilistů jako lidských štítů ze strany Hamásu je obzvláště odsouzeníhodným zvěrstvem.
- (35) Konference výborů pro evropské záležitosti zdůrazňuje, že Izrael má v souladu s mezinárodním právem a mezinárodním humanitárním právem právo se bránit. Opakuje svou výzvu, aby Hamás okamžitě a bezpodmínečně propustil všechna rukojmí.
- (36) Konference výborů pro evropské záležitosti znovu vyzdvihuje, že je v souladu s mezinárodním humanitárním právem důležité zajistit ochranu všech civilistů za všech okolností. Hluboce lituje všech ztrát na životech civilního obyvatelstva.

- (37) Konference výborů pro evropské záležitosti vyjadřuje nejhlubší znepokojení nad zhoršující se humanitární situací v Gaze a vyzývá k trvalému, rychlému, bezpečnému a neomezenému přístupu k humanitární pomoci, aby se dostala k potřebným prostřednictvím veškerých nezbytných opatření, včetně humanitárních koridorů a přerušeni bojů z humanitárních důvodů.
- (38) Konference výborů pro evropské záležitosti připomíná, že je potřeba vyhnout se regionální eskalaci a jednat v tomto ohledu s partnery, včetně Palestinské správy.
- (39) Konference výborů pro evropské záležitosti je připravena přispět k oživení politického procesu směřujícímu k dvoustátnímu řešení, mimo jiné skrze iniciativu Peace Day Effort, vítá diplomatické mírové a bezpečnostní iniciativy a podporuje brzké uspořádání mezinárodní mírové konference.
-